

Статут Всесвітнього поштового союзу

(неофіційний переклад)

(Змінений Додатковими протоколами, ухваленими на Конгресах ВПС у Токіо, 1969 р., Лозанні, 1974 р., Гамбурзі, 1984 р., Вашингтоні, 1989 р., Сеулі, 1994 р., Пекіні, 1999 р., Бухаресті, 2004 р., на 24-му Конгресі, 2008 р., Стамбулі, 2016 р. і, Аддис-Абебі, 2018 р. та Абіджані, 2021 р.)¹

¹ Для Додаткового протоколу Токійського конгресу 1969 р. див. документи цього Конгресу, том III, стор. 9-12.
Для Другого додаткового протоколу (Лозанна, 1974 р.) див. документи цього Конгресу, том III, стор. 23-25.
Для Третього додаткового протоколу (Гамбург, 1984 р.) див. документи цього Конгресу, том III, стор. 25-28.
Для Четвертого додаткового протоколу (Вашингтон, 1989 р.) див. документи цього Конгресу, том III/1, стор. 27-32.
Для П'ятого додаткового протоколу (Сеул, 1994 р.) див. документи цього Конгресу, том III, стор. 25-29.
Для Шостого додаткового протоколу (Пекін, 1999 р.) див. стор. А 3 – А 6 видання, опублікованого в Берні 1999 р.
Для Сьомого додаткового протоколу (Бухарест, 2004 р.) див. стор. 3-7 видання, опублікованого в Берні 2004 р.
Для Восьмого додаткового протоколу (24-й Конгрес – 2008 р.) див. стор. 27-32 видання, опублікованого в Берні 2008 р.
Для Дев'ятого додаткового протоколу (Стамбул, 2016 р.) див. стор. 9-11 видання, опублікованого в Берні у 2016 р.
Для Десятого додаткового протоколу (Аддис-Абеба, 2018 р.) див. стор. 5-8 видання, опублікованого в Берні у 2018 р.
Для Одинадцятого додаткового протоколу (Абіджан, 2021 р.) див. стор. 5-12. цього видання

Зміст

Преамбула

Розділ I

Основні положення

Глава I

Загальні положення

Стаття

1. Сфера діяльності та мета Союзу
2. Визначення
3. Члени Союзу
4. Належність до Союзу
5. Відносини в особливих випадках
6. Місцеперебування Союзу
7. Офіційна мова Союзу
8. Грошова одиниця
9. Регіональні союзи. Спеціальні угоди
10. Відносини з Організацією Об'єднаних Націй
11. Відносини з міжнародними організаціями

Глава II

Приєднання або прийняття до Союзу. Вихід із Союзу

12. Приєднання або прийняття до Союзу. Процедура
13. Вихід із Союзу. Процедура

Глава III Структура Союзу

14. Органи Союзу
15. Конгрес
16. Надзвичайні Конгреси
17. Адміністративна рада
18. Рада поштової експлуатації
19. Міжнародне бюро

Глава IV Фінанси Союзу

20. Витрати Союзу. Внески країн-членів

Розділ II Акти Союзу

Глава I Загальні положення

21. Акти Союзу
22. Застосування Актів Союзу до територій, міжнародні відносини яких забезпечуються країною-членом
23. Національні законодавства

Глава II Затвердження та денонсування Актів Союзу

24. Підписання, підтвердження автентичності, ратифікація, **прийняття, затвердження Актів Союзу та приєднання до цих Актів**
25. Повідомлення про ратифікацію, **прийняття і затвердження Актів Союзу та приєднання до цих Актів**
26. Денонсування **Угод Союзу**

Глава III Зміна Актів Союзу

27. Подання пропозицій
28. Зміна Статуту
29. Зміна Загального регламенту, Конвенції та Угод **Союзу**

Глава IV Вирішення розбіжностей

30. Арбітраж

Розділ III Прикінцеві положення

31. Набрання чинності та строк дії Статуту

Статут Всесвітнього поштового союзу

(Змінений Додатковими протоколами, ухваленими на Конгресах ВПС у Токіо, 1969 р., Лозанні, 1974 р., Гамбурзі, 1984 р., Вашингтоні, 1989 р., Сеулі, 1994 р., Пекіні, 1999 р., Бухаресті, 2004 р., на 24-му Конгресі, 2008 р., Стамбулі, 2016 р. і, Аддис-Абебі, 2018 р. та Абіджані, 2021 р.)

Преамбула

З метою розвитку зв'язку між народами за допомогою ефективного функціонування поштових служб і сприяння досягненню цілей міжнародного співробітництва в культурній, соціальній та економічній галузях повноважні представники урядів країн, що домовляються, прийняли цей Статут за умови його ратифікації, **прийняття або затвердження**.

Всесвітній поштовий союз (далі – «Союз») покликаний стимулювати сталий розвиток якісних, ефективних і доступних універсальних поштових служб з метою сприяння зв'язку між жителями планети:

- гарантуючи вільний обіг поштових відправлень єдиною поштовою територією, яку утворюють взаємопов'язані мережі;
- сприяючи прийняттю справедливих загальних стандартів і використанню технології;
- забезпечуючи співпрацю та взаємодію зацікавлених сторін;
- сприяючи ефективному технічному співробітництву;
- піклуючись про задоволення потреб клієнтів, що змінюються.

Розділ I Основні положення

Глава I Загальні положення

Стаття перша Сфера діяльності та мета Союзу

1. Країни, які приймають цей Статут, утворюють у межах міжурядової організації, званої «Всесвітній поштовий союз», єдину поштову територію для взаємного обміну поштовими відправленнями. Свобода транзиту гарантується на всій території Союзу відповідно до умов, що визначаються в Актах Союзу і в **будь-якому Додатковому протоколі до цих Актів (далі спільно іменованим «Акти Союзу»)**.
2. Цілями Союзу є забезпечення організації та вдосконалення поштових зв'язків і створення в цій галузі сприятливих умов для розвитку міжнародного співробітництва.
3. Союз, у міру своїх можливостей, бере участь у наданні технічної допомоги в галузі поштового зв'язку, про яку його просять країни-члени.

Стаття 2 Визначення

1. Терміни, що використовуються в Актах **Союзу**, що перераховані нижче, мають значення, що визначаються нижче:
 - 1.1 Поштова служба: всі міжнародні поштові послуги, обсяг яких визначається і регулюється Актами Союзу. Основні зобов'язання, що відносяться до цих послуг, полягають у виконанні певних соціальних і економічних завдань країн-членів, що забезпечується прийомом, обробкою, пересилкою і доставкою поштових відправлень.
 - 1.2 Країна-член: країна, що виконує умови статті 3 Статуту.
 - 1.3 Єдина поштова територія (одна й та сама поштова територія): зобов'язання, що покладається на договірні сторони відповідно до Актів Союзу, забезпечувати взаємний обмін поштовими відправленнями, включаючи свободу транзиту, та обробляти поштові відправлення, які пересилаються транзитом з інших країн, без дискримінації, таким самим чином, як і свої власні поштові відправлення, відповідно до умов, що визначаються в Актах Союзу.
 - 1.4 Свобода транзиту: принцип, згідно з яким проміжна країна-член зобов'язана забезпечувати перевезення переданих їй поштових відправлень призначенням в іншу країну-член, обробляючи їх таким самим чином, як і внутрішні відправлення, відповідно до умов, що визначаються в Актах Союзу.
 - 1.5 Поштове відправлення: загальний термін, що стосується будь-якого предмета, що відправляється призначеним оператором країни-члена (відправлення письмової кореспонденції, поштова посылка, грошовий переказ тощо), як зазначено у Всесвітній поштовій конвенції (**далі – «Конвенція»**), **Угодах Союзу (як зазначено у статті 21 Статуту)** та їхніх відповідних Регламентах.
 - 1.6 Призначений оператор: будь-яка державна або недержавна організація, що офіційно призначається країною-членом для забезпечення експлуатації поштових служб і виконання зобов'язань, що відносяться до них, які випливають з Актів Союзу, на її території.
 - 1.7 Застереження – це положення, що містить відхилення, в якому країна-член домагається виключення або зміни юридичних наслідків будь-якого положення Акта (крім Статуту і Загального регламенту) в плані застосування до цієї країни-члена. Будь-яке застереження має бути сумісним із завданнями та цілями Союзу, як вони визначені в преамбулі та статті першій Статуту. Воно має бути належним чином обґрунтоване і підтримане більшістю, необхідною для затвердження відповідного Акта, і включене до його Заключного протоколу.

Стаття 3

Члени Союзу

1. Країнами-членами Союзу є:
 - 1.1 країни, які є членами до моменту набрання чинності цим Статутом;
 - 1.2 країни, які стали членами згідно зі статтею 12.

Стаття 4

Належність до Союзу

1. До Союзу належать:
 - 1.1 території країн-членів;
 - 1.2 поштові установи, засновані країнами-членами на територіях, не включених до Союзу;
 - 1.3 території, які, не будучи членами Союзу, включені до Союзу, тому що з поштової точки зору вони підпорядковані країнам-членам.

Стаття 5

Відносини в особливих випадках

Країни-члени, призначені оператори яких **надають поштові послуги від імені** територій, що не входять до складу Союзу, зобов'язані бути посередниками для інших країн-членів. У цих особливих випадках застосовуються положення Конвенції та її Регламентів.

Стаття 6

Місцеперебування Союзу

Місцеперебуванням Союзу та його постійних органів встановлено м. Берн.

Стаття 7

Офіційна мова Союзу

Офіційною мовою Союзу є французька мова.

Стаття 8

Грошова одиниця

Грошовою одиницею, що використовується в Актах Союзу, є розрахункова одиниця Міжнародного валютного фонду (МВФ).

Стаття 9

Регіональні союзи. Спеціальні угоди

1. Країни-члени або їхні призначені оператори, якщо законодавство цих країн-членів не перешкоджає цьому, можуть створювати регіональні союзи та укласти спеціальні угоди про **поштову** службу, але за умови, що вони не включатимуть до них положення, менш сприятливі для населення, ніж положення, передбачені Актами, учасниками яких є зацікавлені країни-члени.

2. Регіональні союзи можуть направляти спостерігачів на конгреси, засідання Адміністративної ради, Ради поштової експлуатації, а також на інші конференції та збори, які організуються Союзом.
3. Союз може посилати спостерігачів на конгреси, конференції та збори регіональних союзів.

Стаття 10

Відносини з Організацією Об'єднаних Націй

Відносини між Союзом і Організацією Об'єднаних Націй регулюються **угодами**, тексти яких додані до цього Статуту.

Стаття 11

Відносини з міжнародними організаціями

З метою забезпечення тісного співробітництва в галузі міжнародної поштової служби Союз може співпрацювати з міжнародними організаціями, що мають спільні з Союзом інтереси і пов'язані з ним у своїй діяльності.

Глава II

Приєднання або прийняття до Союзу. Вихід із Союзу

Стаття 12

Приєднання або прийняття до Союзу. Процедура

1. Будь-який член Організації Об'єднаних Націй може приєднатися до Союзу.
2. Будь-яка суверенна країна, яка не є членом Організації Об'єднаних Націй, може просити про прийняття її як країни-члена Союзу.
3. Приєднання або прохання про прийняття до Союзу має містити офіційну заяву про приєднання до Статуту і до обов'язкових Актів Союзу. Вона надсилається урядом зацікавленої країни Генеральному директору Міжнародного бюро, який, залежно від обставин, повідомляє про приєднання або консультується з країнами-членами стосовно прохання про прийняття.
4. Країна, яка не є членом Організації Об'єднаних Націй, вважається прийнятою як країна-член, якщо її прохання підтримується принаймні двома третинами країн-членів Союзу. Країни-члени, **відповіді яких не були отримані Міжнародним бюро** протягом чотирьох місяців з дати оголошення консультації, вважаються такими, що утрималися. **Вищезазначені відповіді, що подаються до Міжнародного бюро фізичними або захищеними електронними засобами, підписуються належним чином уповноваженим представником урядового органу відповідної країни-члена. Для цілей цього пункту словосполучення «захищені електронні засоби» означає будь-які електронні засоби, що використовуються для оброблення, зберігання та передачі даних, які забезпечують збереження повноти, цілісності та конфіденційності таких даних під час подання країною-членом вищезазначених відповідей.**
5. Генеральний директор Міжнародного бюро інформує уряди країн-членів про приєднання або прийняття в члени. Воно набуває чинності починаючи з дати цього повідомлення.

Стаття 13

Вихід із Союзу. Процедура

1. Кожна країна-член має право виходу з Союзу за допомогою денонсування Статуту, про що уряд зацікавленої країни повідомляє Генерального директора Міжнародного бюро, який інформує про це уряди країн-членів.

2. Вихід із Союзу **набуває чинності через рік після** одержання Генеральним директором Міжнародного бюро заяви про денонсацію, передбаченої в пункті 1.

Глава III Структура Союзу

Стаття 14 Органи Союзу

1. Органами Союзу є Конгрес, Адміністративна рада, Рада поштової експлуатації та Міжнародне бюро.
2. Постійними органами Союзу є Адміністративна рада, Рада поштової експлуатації та Міжнародне бюро.

Стаття 15 Конгрес

1. Конгрес є вищим органом Союзу.
2. Конгрес, як орган, складається з представників країн-членів.

Стаття 16 Надзвичайні конгреси

Надзвичайний конгрес може бути скликаний на прохання або за згодою, принаймні, двох третин країн-членів Союзу.

Стаття 17 Адміністративна рада

1. Між двома Конгресами безперервність роботи Союзу згідно з положеннями Актів Союзу забезпечує Адміністративна рада (АР).
2. Члени Адміністративної ради виконують свої функції від імені та в інтересах Спілки.

Стаття 18 Рада поштової експлуатації

1. На Раду поштової експлуатації (РПЕ) покладаються питання експлуатаційного, комерційного, технічного та економічного характеру, що належать до поштової служби.
2. Члени Ради поштової експлуатації виконують свої функції від імені та в інтересах Союзу.

Стаття 19 Міжнародне бюро

Центральна установа, що функціонує в місці перебування **Союзу**, іменована Міжнародним бюро Всесвітнього поштового союзу, кероване Генеральним директором і контрольоване Адміністративною радою, слугує виконавчим, допоміжним органом, що здійснює також зовнішні контакти.

Глава IV Фінанси Союзу

Стаття 20

Витрати Союзу. Внески країн-членів

1. Кожний Конгрес встановлює максимальну суму:
 - 1.1 щорічних витрат Союзу;
 - 1.2 витрат, пов'язаних з проведенням наступного Конгресу.
2. Максимальна сума витрат, передбачена в пункті 1, може бути перевищена, якщо цього вимагають обставини, за умови дотримання положень Загального регламенту, що стосуються цього.
3. Витрати Союзу, включаючи в належному випадку витрати, згадані в пункті 2, покриваються спільно країнами-членами Союзу. З цією метою кожна країна-член обирає клас внесків, до якого вона бажає себе зарахувати з **урахуванням відповідних положень**, встановлених у Загальному регламенті.
4. У разі приєднання або прийняття до Союзу на підставі статті 12 зацікавлена **країна обирає** клас внесків, до якого вона бажає бути віднесена під час розподілу витрат Союзу, **рівною мірою з урахуванням відповідних положень, викладених у Загальному регламенті.**

Розділ II Акти Союзу

Глава I Загальні положення

Стаття 21

Акти Союзу

1. Статут є основним актом Союзу. Він містить основні положення Союзу і не може бути предметом застережень.
2. Загальний регламент складається з положень, що забезпечують застосування Статуту і діяльність Союзу. Він є обов'язковим для всіх країн-членів і не може бути предметом застережень.
3. **Конвенція** та її Регламент включають загальні правила, що застосовуються до поштової **служби**. Ці Акти є обов'язковими для всіх країн-членів. Країни-члени стежать за виконанням їхніми призначеними операторами зобов'язань, що впливають із Конвенції та її Регламенту.
4. Угоди Союзу та їхні Регламенти **відповідно визначають і** регулюють служби, окрім служб, **визначених і регульованих у Конвенції та її Регламенті**, між країнами-членами, що беруть у них участь. Вони є обов'язковими тільки для цих країн-членів. Країни-члени, що підписали їх, стежать за виконанням їхніми призначеними операторами зобов'язань, що впливають з Угод **Союзу** та їхніх Регламентів.
5. Регламенти, в яких містяться правила застосування, необхідні для виконання Конвенції та Угод **Союзу**, затверджуються Радою поштової експлуатації з урахуванням рішень Конгресу.
6. У можливих Прикінцевих протоколах, що додаються до Актів Союзу, про які йдеться в пунктах 3-5, містяться застереження до цих Актів.

Стаття 22

Застосування Актів Союзу щодо територій, міжнародні відносини яких забезпечуються країною-членом

1. Будь-яка країна може в будь-який момент заявити, що її згода застосовувати Акти Союзу поширюється на всі або тільки на деякі території, міжнародні відносини яких вона забезпечує.
2. Заява, передбачена в пункті 1, має бути направлена Генеральному директору Міжнародного бюро.
3. Будь-яка країна-член може в будь-який час направити Генеральному директору Міжнародного бюро повідомлення про припинення застосування Актів Союзу, щодо яких вона зробила заяву, передбачену в пункті 1. Це повідомлення набуває чинності через рік після дати отримання його Генеральним директором Міжнародного бюро.
4. Заяви та нотифікації, передбачені в пунктах 1 і 3, доводяться до відома країн-членів Генеральним директором Міжнародного бюро.
5. Параграфи 1-4 не застосовуються до територій, які є членами Союзу і міжнародні відносини яких забезпечуються країною-членом.

Стаття 23

Національні законодавства

Положення Актів Союзу не можуть порушувати законодавство будь-якої країни-члена в усьому, що конкретно не передбачено цими Актами.

Глава II**Затвердження та денонсування Актів Союзу****Стаття 24**

Підписання, підтвердження автентичності, ратифікація, прийняття, затвердження Актів Союзу та приєднання до цих Актів

1. Акти Союзу, прийняті на Конгресі, підписуються повноважними представниками країн-членів.
2. Справжність Регламентів підтверджується Головою та Генеральним секретарем Ради поштової експлуатації.
3. **Акти Союзу ратифікуються, приймаються або затверджуються** країнами, що підписали його, в можливо короткий термін, **відповідно до їхніх конституційних норм.**
4. Якщо будь-яка країна-член не ратифікує, **не приймає і не затверджує** підписані нею Акти Союзу, то ці Акти, тим не менш, мають юридичну силу для країн-членів, які їх ратифікували, **прийняли або затвердили.**
5. **Країни-члени мають право в будь-який час приєднатися до Актів Союзу, які вони не підписали згідно з відповідними процедурами, викладеними у Внутрішньому регламенті Конгресів.**
6. **Про приєднання країн-членів до Актів Союзу повідомляється відповідно до статті 25.**

Стаття 25

Повідомлення про ратифікацію, прийняття і затвердження Актів Союзу та приєднання до цих Актів

Документи про ратифікацію, прийняття і затвердження Актів Союзу і приєднання до цих Актів у найкоротший термін передаються на зберігання Генеральному директору Міжнародного бюро, який повідомляє про це урядам країн-членів.

Стаття 26

Денонсування Угод Союзу

1. Кожна країна-член має право припинити свою участь в одній або декількох Угодах Союзу з **урахуванням** умов, передбачених у статті 13, застосованих за аналогією.

Глава III

Зміна Актів Союзу

Стаття 27

Подання пропозицій

1. Будь-яка країна-член має право представляти на Конгрес, або в період між двома Конгресами пропозиції щодо Актів Союзу, учасником яких вона є.

2. Однак пропозиції щодо Статуту та Загального регламенту можуть бути подані лише Конгресу.

3. Крім того, пропозиції, що стосуються Регламентів, **представляються Міжнародним бюро Раді поштової експлуатації**.

Стаття 28

Зміна Статуту

1. Щоб пропозиції, представлені Конгресу, що стосуються цього Статуту, могли бути прийняті, вони мають бути схвалені принаймні двома третинами країн-членів Союзу, що мають право голосу.

2. Прийняті Конгресом зміни **до Статуту** складають додатковий протокол, **і набувають чинності в зазначену в них дату за рішенням того ж Конгресу. Без шкоди для обов'язкового характеру Статуту, передбаченого в статті 21.1, країни-члени ратифікують, затверджують, приймають зазначені зміни або приєднуються до них у якомога коротший термін.—Ратифікаційні грамоти, документи про затвердження, прийняття або приєднання розглядаються згідно з правилом, викладеним у статті 25.**

Стаття 29

Зміна Загального регламенту, Конвенції та Угод Союзу

1. У Загальному регламенті, Конвенції та Угодах Союзу визначаються умови прийняття пропозицій, які до них належать.

2. **Зміни до Загального регламенту, Конвенції та Угод Союзу утворюють предмет Додаткового протоколу і набувають чинності в зазначений у них день за рішенням Конгресу. Без шкоди для обов'язкового характеру вищезазначених Актів Союзу, передбаченого в статті 21, країни-члени ратифікують, затверджують і приймають зазначені зміни або приєднуються до них у якомога коротший термін. Ратифікаційні грамоти, документи про затвердження, прийняття або приєднання розглядаються згідно з правилом, зазначеним у статті 25. Це положення застосовується також з урахуванням необхідних змін до будь-яких поправок до Конвенції та Угод Союзу, прийнятих між Конгресами.**

Глава IV Вирішення розбіжностей

Стаття 30 Арбітраж

У разі розбіжностей між двома або кількома країнами-членами щодо тлумачення Актів Союзу або відповідальності, що впливає для країни-члена із застосування цих Актів, спірне питання вирішується арбітражем.

Розділ III Прикінцеві положення

Стаття 31 Набрання чинності та строк дії Статуту

Цей Статут набуває чинності 1 січня 1966 року і залишається чинним на невизначений час.

На посвідчення чого повноважні представники урядів країн-членів склали цей Додатковий протокол, що матиме ту саму силу і те саме значення, як якби його положення були включені до тексту самого Статуту, і підписали його в одному екземплярі, що передається на зберігання Генеральному директору Міжнародного бюро. Копія цього примірника буде передана кожній **країні-члену** Міжнародним бюро Всесвітнього поштового союзу.

Вчинено у Відні 10 липня 1964 р.

